

Fólk mugu framvegis gjalda alla tannlækna-rokningina

Tað er framvegis sáttmálaløysi millum teir føroysku tannlæknar og meginfelagið hjá teimum føroysku sjúkrakassunum.

Sáttmálaløysi ferir við sær, at fólk, sum fáa tannlæknaviðgerð, sjálvi mugu rinda alla rokningina.

Sjúkrakassarnir lata einki endurgjald. Fyri eina vanliga tannlæknaviðgerð gjalda sjúkrakassarnir helvtina. Sambært galdandi lóg siga sjúkrakassarnir seg ikki hava heimild til at lata nakað endurgjald, tá eingin sáttmáli er í gildi, upplýsir Harry S. Johansen, skrivari í Meginfelag Sjúkrakassa Føroya.

Einki úrslit

Harry S. Johansen metir ikki, at talan var um veruligar samráðingar millum tannlækna- og meginfelagið.

Tvørturímóti kallar hann samráðingarnar, sum endaðu í vár, bert fyri orienterandi. Sumleiðis sigur hann seg ikki hava sæð nakað útspæl frá tannlækna- og meginfelagið.

Hesin pástandurin frá skrivaranum í sjúkrakassafelagnum samsvavar ikki við tað, sum tannlæknarnir upplýsa.

Gjalligar útrokningar

Formaðurin í tannlækna- og meginfelagnum, Fróði Lassen, Klaksvík, sigur, at tannlækna- og meginfelagið legði fram gjalligar útrokningar sum grundarlag undir krav teirra.

Fróði Lassen sigur, at kravði hjá tannlækna- og meginfelagnum bert hevur til endamáls at fáa tannlækna- og meginfelagnum samsvavar ikki við tað, sum tannlæknarnir upplýsa.

Hesum krøvum hevur meginfelagið hjá sjúkrakassanum havnað. Eins og sjúkrakassarnir ikki góðtaka býtið undir útrokningunum.

Formaðurin í tannlækna- og meginfelagnum:

Sjúkrakassarnir hava ikki víst nakran vilja

Sjúkrakassarnir eru ikki komnir við nøkrum uppskoti um loysn av ósemjuni millum tannlækna- og meginfelag Føroysku Sjúkrakassana, siga tannlækna-arnir

— Vit krevja bert eina regulering fyri tær pristalshækkingar, sum eru farnar fram, síðan tann nýggja pristalslógin kom í gildi í 1975, sigur Fróði Lassen, formaður í tannlækna- og meginfelagnum, við Sósíal.

— Vit krevja ikki nakran nýggjan og betri sáttmála. Vit krevja bert, at sáttmálin millum okkum og sjúkrakassarnar fylgir við prisgongdini í samfelagnum.

Síðan pristalslógin kom í gildi, er samsýningin hjá tannlækna- og meginfelagnum bert hækkað við eini litlari regulering. Ti metir tannlækna- og meginfelagið, at tannlæknarnir eru afturúr- sigildir í stóran mun.

Tannlækna- og meginfelagið hevur roknað út, at samsýningarnar liggja umleið 30 pst. undir tað, tær skuldu, um ein pristalsviðgerð var farin fram.

Orsøkin:

pristalslógin

Orsøkin til tvistøðuna, sum í dag er millum tannlækna- og meginfelagið hjá sjúkrakassunum gongur aftur til 1975.

Tá tann nýggja pristalslógin kom í gildi 1. juli 1975, vóru tannlæknarnir og sjúkrakassarnir farnir undir samráðingum um eina ajourføring av sáttmálanum.

Sáttmálin millum tannlæknarnar og sjúkrakassarnar segði, hvussu samsýningarnar skuldu regulera eftir tí gomlu pristalslógini, meðan tað ikki fekk semja um eina nýggja grein í sáttmálanum um pristalsregulering.

ing sambært tí nýggju pristalslógini.

Í staðin góðtók tannlækna- og meginfelagið ein nýggjan sáttmála 1. april 1976 uttan nakra grein um regulering av samsýningunum.

Býtið undir samsýningunum

Síðan 1976 hava partarnir av og á vent aftur til spurningin um at fáa samsýningarnar pristalsreguleraðar sambært tí nýggju lógini, men uttan úrslit.

Fyri at hava eitt grundarlag undir útrokningunum av samsýningunum, valdi nevndin í tannlækna- og meginfelagnum at brúka tað býtið, sum donsku tannlæknarnir og tann danska sjúkrakassa tryggingin hava gjørt eina neyðsejmu um.

Hetta býtið er býtt upp í trýggjar partar, sum hvør er settur í mun til eitt

ávíst prosenttal: útreiðslur til tannlækna- og meginfelag, lönir til starvsfólk og sjálf tannlækna- og meginfelag.

Tannlækna- og meginfelagið góðtók hetta býtið, hóast parturin hjá tannlækna- og meginfelagnum var ov høgur á pappirinum í mun til tað, hann veruliga fekk, við tað at útreiðslurnar eru ein stórri partur, enn neyðsejman av býtinum sigur. Hetta er prógvað í kanningum, sum monopólráðið hevur gjørt.

Tá tannlæknarnir góðtók hetta býtið, var tað tí, at teir mettu, at tað nyttaði ikki at krevja eitt annað býtið, hóast tær veruligu útreiðslurnar vóru stórri, enn býtið segði.

Góðtøku ikki býtið

Men meginfelagið hjá sjúkrakassunum góðtók ikki tað danska býtið.

Afturímóti kravdu sjúkrakassarnir eitt serstakt býtið grundað á føroysk tøl.

Hetta var í 1978.

— Vit bóru skjótt at og fingi til vega tilfar frá øllum tannlækna- og meginfelagnum í Føroyum. Hetta tilfarið setti eitt grannskoðaravirknið upp. Úrslitið vísti, at tannlæknarnir fingi ein nógv minni prosentpart, enn teir donsku tannlæknarnir fingi og eisini minni enn tað, sum sjúkrakassarnir høvdu roknað við, sigur Fróði Lassen.

Skifti nú hugsan

Tá tað rúgvismikla tilfarið hjá tannlækna- og meginfelagnum varð lagt fram, vildi meginfelagið ikki góðtaka tey føroysku tølini, men vildi í staðin brúka tað danska býtið.

Hóast sjúkrakassarnir vildu brúka tað danska býtið, sum tannlæknarnir upprunliga høvdu skotið upp, vildu teir kortini ikki brúka tey prinsippini, sum liggja til grund fyri reguleringunum av teimum ymsku partunum.

Annars bjóðaði tannlækna- og meginfelagnum saman at gjøgnumganga øll tey tøl, sum liggja til grund fyri útrokningunum, men sum treyt settu tannlæknarnir, at sjúkrakassarnir eisini góðtøku prinsippini undir reguleringunum.

Tað vildu sjúkrakassarnir ikki. Í staðin bjóðaðu teir tannlækna- og meginfelagnum eina fyriløysn, meðan samráðingarnar vardu. Men hesum tók tannlækna- og meginfelagið ikki undir við.

— Tá tannlækna- og meginfelagið hevði arbeitt so leingi við málinum, og hevði gjørt eitt so stórt arbeiði, meðan meginfelag sjúkrakassana ikki hevði sýnt nakran vilja ella vóru komnir við einum einasta uppskoti til loysn av trættunum, segdu vit sáttmálan upp at fara úr gildi 1. april, sigur Fróði Lassen at enda.

Vandamikil grótrúgva

Politiið: er ímóti ferðslulógini

Myndin sýnir eina grótrúgvu, sum hevur ligið á gongubreytini oman Hoydalar í meira enn hálvt ár.

Grótrúgvur rúgvar so mikið upp, at fólk, sum skulu framvið, mugu út á sjálvan vegin, har ferðslan er nógv og skjóttkoyrandi.

Harafturat er hetta ein leið, sum nógv skúlabørn ganga dagliga. Ti metir ein lesari, sum hevur vent sær til blaðið, at tað er fullkomið ábyrgdarleyst av eigaranum at lata grótrúgvuna verða liggjandi. Lesarin hevði roknað við, at rúgvan varð burturbeind, aðrenn skúlaárið byrjaði, men so var ikki.

Á Politigarðinum verður sagt, at sambært ferðslulógini er tað ikki lógligt at lata eina slíka grótrúgvu liggja á gongubreytini. Ber tað ikki til at burturbeina hana, skal hon týðiliga avmerkjast — í myrkri við ljósum! Annars verður upplýst, at tað er tann avvarandi, sum hevur skyldu at burturbeina grótrúgvuna, sum í hesum fari talan er um.

Oman Hoydalar hevur henda grótrúgvu ligið í meira enn hálvt ár. Hon liggur út um gongubreytina, soleiðis at fólk mugu út á koyribreytina, tá tey skulu framvið